

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Senatul României

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Rațiunea reglementării;

Conform informațiilor Parlamentului European, au fost depistate 4 obiective de reglementare pentru legislația circumscrisă „dreptului de a repara” al cetățenilor și stimularea acestora în sensul reparării echipamentelor electrice sau electronice:

„- Conform unui sondaj Eurobarometru din 2020, 77% dintre consumatorii din UE ar prefera să-și repare bunurile în loc să cumpere unele noi, dar sunt nevoiți să le înlocuiască sau să le arunce din cauza costurilor de reparație și a lipsei serviciilor de reparații;

- Un alt obstacol în calea unei atitudini de consum mai durabile este uzura: anumite produse sunt proiectate să se strice după o anumită perioadă de timp sau folosire. În anumite cazuri, componentele unor aparate sunt astfel construite încât nu se pot demonta și schimba;

- Repararea echipamentelor electronice ar fi benefică pentru mediu, conducând la o reducere a consumului de resurse, mai puține emisii și mai puțină energie consumată;

- Produsele electronice sunt sursa de deșeuri cu creșterea cea mai rapidă în UE, însă o mică parte dintre acestea este reciclată.”¹

Potrivit prevederilor Directivei (UE) 2024/1799 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivelor (UE) 2019/771 și (UE) 2020/1828 publicată în Jurnalul Oficial al UE, aceasta trebuie transpusă de

¹ (<https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20220331STO26410/dreptul-de-a-repara-actiuni-ue-pentru-a-face-mai-atractive-reparatiile>)

România și celelalte state membre până la 31 iulie 2026 și se încadrează în eforturile legiuitorului european de a promova un consum mai sustenabil².

În prezent, în România, o proporție semnificativă a echipamentelor electrice și electronice defecte este reparată la nivel național. Acest fapt implică obligația producătorilor și furnizorilor de a pune la dispoziția depanatorilor și consumatorilor manualele de service, precum și procedurile necesare pentru repararea sau recondiționarea produselor comercializate. Repararea sau recondiționarea unui produs electric ori electronic permite consumatorului să îl folosească din nou într-un interval de timp rezonabil. În plus, consumatorul ar trebui să fie informat, încă din momentul achiziției, cu privire la gradul de reparabilitate al produsului – respectiv cât de ușor sau dificil poate fi reparat acesta.

Un indice privind potențialul de reparare al unui produs electric sau electronic va permite consumatorului să cunoască dacă produsul său poate fi reparat, dacă este dificil sau ușor de reparat sau dacă nu poate fi reparat. Astfel, acesta va dispune de informațiile necesare pentru a lua decizia de a cumpăra pe baza unui instrument simplu și vizual.

Prezenta propunere legislativă are ca obiectiv principal încurajarea creșterii ratei de reparare a produselor electrice și electronice, până la atingerea unui nivel de cel puțin 60% până la data de 31 iulie 2030. Termenul propus se calculează începând cu momentul implementării Directivei (UE) 2024/1799, luând în considerare perioada standard de garanție de 24 de luni, la care se adaugă încă 24 de luni necesare pentru monitorizarea și atingerea obiectivului stabilit. Realizarea acestui obiectiv poate fi facilitată prin introducerea unui **indice privind potențialul de reparare** simplu și intuitiv (cuprins între 1 și 10), care să fie afișat în mod vizibil pe produs, pe ambalaj, precum și la punctul de vânzare – fizic sau online, în proximitatea prețului – în scopul de a promova alegeri de consum mai sustenabile.

2. Impactul socio-economic

Indicele privind potențialul de reparare va fi afișat pentru o serie de produse electrice și electronice de uz general, stabilite în Anexa nr. 1 la prezenta lege. Scopul acestui indice este de a responsabiliza producătorii, importatorii, achizitorii intracomunitari, distribuitorii și comercianții, în vederea includerii criteriilor de reparabilitate încă din etapa de proiectare a produselor. Totodată, aceștia vor fi încurajați să dezvolte produse care pot fi reparate cu ușurință. Impactul măsurii se va manifesta atât din perspectivă economică, prin reducerea costurilor asociate înlocuirii produselor, cât și din perspectivă ecologică, prin diminuarea deșeurilor electronice și protejarea mediului. Pe termen mediu și lung, aplicarea indicelui privind potențialul de reparare va permite evoluția acestuia către un indice de durabilitate, oferind o imagine mai amplă asupra performanței și sustenabilității produselor.

Prin implementarea acestui sistem, se urmărește stimularea producătorilor să își îmbunătățească procesele de proiectare și fabricație, contribuind astfel la crearea unui ecosistem economic mai responsabil și mai sustenabil.

² (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TEXT/PDF/?uri=OJ.L_202401799).

Stabilirea **indicelui privind potențialul de reparare** se va realiza prin implicarea tuturor părților interesate – producători, distribuitori, comercianți, organizații neguvernamentale de mediu, precum și asociații ale consumatorilor. Într-o primă etapă, aplicarea indicelui va viza câteva **categorii de produse pilot**, precum: mașini de spălat (inclusiv mașini de spălat rufe, mașini de spălat rufe cu uscător, uscătoare de rufe și mașini de spălat vase), televizoare, echipamente frigorifice (frigidere, combine frigorifice, lăzi frigorifice), centrale termice, aparate de aer condiționat, cu sau fără învertor, aspiratoare, mașini electrice de tuns iarba.

Aceste categorii vor servi drept **bază de testare și calibrare** pentru sistemul de evaluare, urmând ca, ulterior, indicele privind potențialul de reparare să fie extins treptat și la alte tipuri de produse electrice și electronice. Indicele este conceput astfel încât să poată fi aplicat, în mod generic, tuturor categoriilor de produse, în special celor care prezintă caracteristici tehnice similare celor din grupul pilot.

Acest nou instrument se înscrie în cadrul măsurilor destinate combaterii risipei de resurse naturale și prevenirii perimării premature a dispozitivelor electrice și electronice. Un exemplu relevant îl constituie Franța, care a introdus, începând cu data de **1 ianuarie 2021**, un **sistem de indicatori de reparabilitate** pentru anumite categorii de echipamente electrice și electronice (EEE).

Scopul acestui sistem este de a oferi consumatorilor informații clare și transparente privind **durabilitatea și ușurința de reparare** a produselor pe care intenționează să le achiziționeze. Totodată, el permite înțelegerea modului de **calcul al indicelui privind potențialul de reparare**, a **funcționării acestuia**, precum și a **semnificației notei acordate pentru fiecare criteriu de evaluare**, asigurând astfel o mai bună informare și responsabilizare a consumatorilor.

În prezent, informațiile privind disponibilitatea componentelor de schimb sunt afișate doar în măsura în care acestea există efectiv. Totuși, consumatorul nu este informat în prealabil cu privire la această situație. Prin prezenta lege, se asigură că, încă din etapa de informare premergătoare achiziției, consumatorii să aibă acces la **date complete și transparente privind modalitățile de înlocuire** a componentelor și **disponibilitatea acestora** pentru produsele vizate.

3. Impactul financiar: pe termen scurt (anul curent) și pe termen lung (pe o perioadă de 5 ani)

- nu există impact financiar asupra bugetului consolidat.

4. Impactul asupra sistemului juridic

În esență, legea prevede că, la momentul cumpărării, consumatorul poate dispune de toate informațiile complete, indiferent dacă componentele produsului achiziționat sunt sau nu sunt disponibile, prin intermediul afișării unui indice privind potențialul de reparare. Această măsură va viza, pentru început, echipamentele electrice sau electronice specificate în Anexa 1, urmând ca în viitor această anexă să fie completată cu astfel de echipamente.

Prin componente urmează a se înțelege orice element hardware sau software (inclusiv firmware) al unui echipament electric sau electronic, care contribuie la funcționarea acestuia, incluzând, fără a se limita la, piese de schimb, module, subansamble, baterii și programe informatice esențiale pentru funcționare.

Inițiativa legislativă prevede punerea în aplicare a unui indice privind potențialul de reparare al echipamente electrice sau electronice. Aceasta reglementează, în special, criteriile și parametrii calculului utilizat pentru stabilirea indicelui și cadrul general al obligațiilor privind comunicarea și afișarea acestuia.

5. Consultările derulate în elaborarea actului normativ

Au fost elaborate consultări cu organizații profesionale, organizații patronale și reprezentanți ai autorităților publice care vor fi impactate.

6. Modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale

Instituția care vor avea roluri de implementare și aplicare a prezentei legi va fi Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, în privința elaborării unor norme de aplicare și calcul a indicelui privind potențialul de reparare pe echipamente și ambalaje, precum și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, în privința acțiunilor de control ulterioare implementării legii.

La momentul achiziționării unui produs, **cumpărătorul are dreptul** de a solicita vânzătorului **grila completă de evaluare** utilizată pentru calcularea **indicelui privind potențialul de reparare**. Prin consultarea acesteia, cumpărătorul va putea cunoaște **performanța produsului** pentru fiecare dintre criteriile analizate și va înțelege în detaliu **punctele forte și aspectele mai puțin favorabile** ale dispozitivului.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Tabel cu susținătorii propunerii legislative - LEGE
pentru stabilirea indicelui privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau
electronice

Nr. crt.	Nume, prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1	NEGROI EUGEN PETRU	USR	
2	ȘENOROIU VLAD-IOAN	USR	
3	Diana Stoica	USR	
4	PLUJAR ANDREI	USR	
5	Gheorghe Ungureanu	USR	
6	IOHART ANDRIAN	USR	

Tabel cu susținătorii propunerii legislative - LEGE
pentru stabilirea indicelui privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau
electronice

Nr. crt.	Nume, prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1	TOLYANNA HANGAN	USR	
2	ANACHEL RĂZVAN-PAUL	USR	
3	CIBU DEACONU RUXANDEA	USR	
4	Bodoc Iosius	USR	
5	MINARU CĂTĂLIN-EMIL	USR	
6	PAUM CYNTHIA	USR	